9.8.2022

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

HE 77/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta ja arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

Euroopan komissio antoi 1.7.2022 väliaikaisesti voimassa olevan päätöksen Ukrainan sotaa pakeneville henkilöille ja Ukrainassa avun tarpeessa oleville henkilöille vastikkeetta jaettaville tai saataville asetettaville tavaroille myönnettävästä tuontitullittomuudesta ja arvonlisäverovapautuksesta ((EU) 2022/4469). Komission päätöksen mukaan tuontitulleista ja arvonlisäverosta on vapautettu valtion järjestöjen, mukaan lukien valtion elinten, julkisten elinten ja muiden julkisoikeudellisten elinten taikka jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten hyväksymien hyväntekeväisyys- tai avustusjärjestöjen toimesta tai puolesta maahantuodut tavarat Venäjän Ukrainaan tekemää hyökkäystä pakeneville.

Kun komissio on myöntänyt jäsenvaltioille luvan soveltaa vapautusta tavaroihin, jotka on maahantuotu katastrofin uhrien hyväksi, jäsenvaltiot voivat arvonlisäverodirektiivin 101 a artiklan mukaisesti ottaa käyttöön nollaverokannan samoin edellytyksin kyseisten tavaroiden yhteisöhankinnoille ja luovutuksille ja tällaisiin tavaroihin liittyvien palvelujen suorituksille, mukaan lukien vuokrauspalvelut.

Komission lopullisen päätöksen perusteella tehtävät muutokset 1. lakiehdotukseen

Hallituksen esitys HE 77/2022 vp laadittiin komission päätösluonnoksen pohjalta. Komission lopullisen päätöksen perusteella lakiehdotukseen olisi tarpeen tehdä eräitä tarkistuksia, jotta lakiehdotus vastaisi komission päätöstä.

1) Lakiehdotuksen 1. mukaiseen 38 f §:n 1 momentin 1 kohtaan tulisi täydentää komission lopullisen päätöksen nimi ja tunnus.

2) Komission päätöksen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa luetellaan käyttötarkoitukset, joita varten tuotuja tavaroita vapautus koskee. Komission päätöksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan 1 kohdassa tarkoitetuille tavaroille voidaan myöntää tuontitullittomuus ja arvonlisäverovapautus myös muussa pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa tavarat on tarkoitus käyttää, jos sellainen valtion järjestö tai muu sellainen toimivaltaisten viranomaisten hyväksymä hyväntekeväisyys- tai avustusjärjestö tuo ne niiden

luovuttamiseksi vapaaseen liikkeeseen, joka harjoittaa samanlaista toimintaa siinä jäsenvaltiossa, jossa tavarat on tarkoitus käyttää. Komission päätöksen mukaan vapautusta sovelletaan siten sekä muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten hyväksymien avustusjärjestöjen että valtiollisten toimijoiden tekemiin tuonteihin toisessa vapautusta soveltavassa jäsenvaltiossa. Lakiehdotuksen 38 f §:n 1 momentin 1 kohtaan tulisi näin ollen lisätä maininta siitä, että veroa ei suoriteta Venäjän Ukrainaan tekemää hyökkäystä pakenevien tarpeisiin välittömästi liittyvien tavaroiden myynnistä eikä yhteisöhankinnasta tai tällaisiin tavaroihin liittyvien palvelujen myynnistä, jos ostajana on komission päätöksessä tarkoitettu muiden jäsenvaltioiden valtiollinen toimija.

3) Komission päätöksen 4 artiklan mukaan 1 ja 2 kohdan mukaisen tuontitullittomuuden ja arvonlisäverovapautuksen saavat järjestöt voivat siirtää 1 kohdassa tarkoitetut tulleista ja arvonlisäverosta vapautetut tavarat Ukrainan valtion järjestöille tai muille Ukrainan toimivaltaisten viranomaisten hyväksymille hyväntekeväisyys- tai avustusjärjestöille niiden jakamiseksi vastikkeetta Ukrainassa avun tarpeessa oleville henkilöille. Komission lopulliseen päätökseen on täsmennetty, että vapautus koskee nimenomaisesti luovutuksia henkilöille, jotka ovat avun tarpeessa Ukrainan alueella. Vastaava täsmennys tulisi lisätä 38 f §:n 2 momentin 3 kohtaan.

Valtiovarainministeriö ehdottaa edellä esitetyn perusteella kunnioittavasti, että 1. lakiehdotuksen 38 f §:ään tehtäisiin seuraavat muutokset:

38 f §

Veroa ei suoriteta Venäjän Ukrainaan tekemää hyökkäystä pakenevien tarpeisiin välittömästi liittyvien tavaroiden myynnistä eikä yhteisöhankinnasta tai tällaisiin tavaroihin liittyvien palvelujen myynnistä, jos ostajana on:

1) *Ukrainan sotaa pakeneville henkilöille ja Ukrainassa avun tarpeessa oleville henkilöille vastikkeetta jaettaville tai saataville asetettaville tavaroille myönnettävästä tuontitullittomuudesta ja arvonlisäverovapautuksesta* annetussa komission päätöksessä (EU) 2022/*4469* tarkoitettu muiden jäsenvaltioiden *valtiollinen toimija tai* toimivaltaisten viranomaisten hyväksymä organisaatio omassa maassaan tapahtuvan toiminnan osalta, tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö taikka 5 §:ssä tarkoitettu uskonnollinen yhdyskunta;

— —

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan kuitenkin vain, jos ostaja hankkii tavarat tai palvelut johonkin seuraavista käyttötarkoituksista:

— —

3) luovutettavaksi Ukrainan valtiolliselle toimijalle tai Ukrainan toimivaltaisten viranomaisten hyväksymälle hyväntekeväisyys- tai avustusjärjestölle jaettavaksi tai suoritettavaksi vastikkeetta apua tarvitseville *Ukrainassa*; tai

Terhi Järvikare
Osastopäällikkö, ylijohtaja

Pauliina Pitkänen
Erityisasiantuntija